

НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ СПЕДИТОРИ (НСБС)

ОБЩИ СКЛАДОВИ УСЛОВИЯ (Издание 2005 година)

СЪДЪРЖАНИЕ ПО РАЗДЕЛИ:

- I. ОПРЕДЕЛЕНИЯ И СЪКРАЩЕНИЯ
- II. ПРЕДМЕТ И ОБСЕГ НА ПРИЛОЖЕНИЕ
- III. ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ОПЕРАТОРА
- IV. ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КЛИЕНТА
- V. ОФЕРТИ, ПОРЪЧКИ И ИНСТРУКЦИИ
- VI. ПРИЕМАНЕ НА СТОКИ В СКЛАДА
- VII. НАЧИН И СРОК НА СЪХРАНЕНИЕ НА СТОКИТЕ
- VIII. СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА СТОКИ СЪС СПЕЦИАЛНИ СВОЙСТВА
- IX. МИТНИЧЕСКО ОФОРМЯНЕ
- X. ПРЕДАВАНЕ НА СТОКИ ОТ СКЛАДА
- XI. ЗАСТРАХОВКИ
- XII. ОТГОВОРНОСТ НА ОПЕРАТОРА
- XIII. РЕКЛАМАЦИИ
- XIV. ЗАПЛАЩАНЕ НА РАЗХОДИТЕ И НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕТО НА ОПЕРАТОРА
- XV. ПРАВО НА ЗАДЪРЖАНЕ И РАЗПОРЕЖДАНЕ СЪС СТОКИТЕ
- XVI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правото да използват тези ОБЩИ СКЛАДОВИ УСЛОВИЯ е запазено изключително за членовете на Националното сдружение на българските спедитори, легитимирани чрез Сертификат за редовно членство в НСБС, чиято отговорност пред Клиентите по тези ОБЩИ УСЛОВИЯ е застрахована.

I. ОПРЕДЕЛЕНИЯ И СЪКРАЩЕНИЯ

ЧЛ. 1. Използваните в текста на настоящите ОБЩИ СКЛАДОВИ УСЛОВИЯ термини, определения и съкращения имат следното значение:

1. „ОБЩИ СКЛАДОВИ УСЛОВИЯ“ по-нататък в текста се изписват съкратено като „ОСКУ“.

2. „СКЛАДОВ ОПЕРАТОР“ или „ОПЕРАТОР“ е Следиторът, който по занятие извършва за своя сметка и за общо ползване услугите и свързаните с тях сделки по съхранение, манипулиране и документално оформяне на стоки/товари – предмет на настоящите ОБЩИ СКЛАДОВИ УСЛОВИЯ (ОСКУ).

В рамките на тези ОСКУ значението на термините „Следитор“ и „СКЛАДОВ ОПЕРАТОР“ не се ограничава изключително в правните определения, съдържащи се в членове 361 до 366 на Търговския закон.

3. „КЛИЕНТ“ е всяко лице, за чиято сметка и/или в чиято полза и/или по чието възлагане СКЛАДОВИЯТ ОПЕРАТОР извършва сделки и услуги или предоставя информация по настоящите ОСКУ.

4. „СОБСТВЕНИК“ (на стоката) е всяко лице, което има законен интерес във и разпоредителни права над стоката и опаковката ѝ.

5. „ИЗПЪЛНИТЕЛ“ е лице, наето от ОПЕРАТОРА за извършване на сделките и услугите – предмет на тези ОСКУ, доколкото тези сделки и услуги не се извършват директно от ОПЕРАТОРА.

6. „ЛИЦЕ“ означава всяко физическо или юридическо лице, както и неговите законни представители и пълномощници, а също така и властите, органите и институциите.

7. „СТОКА“ е предметът на услугите и свързаните с тях сделки, извършвани от ОПЕРАТОРА по настоящите ОСКУ, включващ и опаковките и/или съоръженията за предпазване на стоките при техния транспорт, манипулиране и съхранение.

8. „ОПАСНА СТОКА“ е стоката, чието съхранение, манипулиране или транспорт е регламентирано като рисково от законодателството на Република България и/или от приложимите международни разпоредби.

9. „СКЛАД“ е всяка площ (открита или закрита, защитена или незащитена от атмосферните влияния), върху която СКЛАДОВИЯТ ОПЕРАТОР оказва услугите, описани в тези ОСКУ, независимо дали тази площ е собственост на ОПЕРАТОРА, или се ползва от него по договор.

10. „МАНИПУЛИРАНЕ“ са физическите операции, организирани или извършвани от ОПЕРАТОРА със стоките, включително разтоварване, натоварване, подреждане, пренареждане, закрепване и укрепване, опаковане и преопаковане, сортиране, преброяване, претегляне, маркиране, етикетиране, монтаж, настройка и други подобни.

11. „ИНСТРУКЦИИ“ са всички общи и конкретни изисквания, които КЛИЕНТЪТ е поставил по неоспорим начин, а ОПЕРАТОРЪТ е приел за изпълнение.

12. Освен ако изрично е договорено противното, сключеният от ОПЕРАТОРА договор за съхранение и/или манипулиране на стоките не е договор за публичен влог по разпоредбите на глава 34 на Търговския закон.

13. ЗАГЛАВИЯТА на разделите и членовете на настоящите ОБЩИ СКЛАДОВИ УСЛОВИЯ (ОСКУ) са само за улеснение и нямат договорна сила.

II. ПРЕДМЕТ И ОБСЕГ НА ПРИЛОЖЕНИЕ

ЧЛ. 2. Настоящите ОСКУ уреждат условията за и отговорността на страните при извършване на услуги и свързаните с тях сделки по съхранение, манипулиране и документална обработка на стоки от СКЛАДОВИЯ ОПЕРАТОР и от неговите служители, пълномощници и други лица, действащи по възлагане от и за сметка на ОПЕРАТОРА, независимо дали тези услуги и свързаните с тях сделки се осъществяват:

1. срещу заплащане или безвъзмездно;
2. по изрична или по подразбираща се договореност или възлагане;
3. като отделна услуга или като част от друга услуга;
4. по поръчка на КЛИЕНТА, на СОБСТВЕНИКА или на други заинтересовани лица.

ЧЛ. 3. ОБСЕГ НА ПРИЛОЖЕНИЕ

(1) Всички извършвани от ОПЕРАТОРА дейности и услуги, сключенияте сделки и договори и подписаните от него документи са подчинени на условията на настоящите ОСКУ и на приложимите императивни правни норми, освен ако страните изрично и писмено са договорили друго.

(2) С акта на изрично или подразбиращо се възлагане на дадена дейност, услуга или сделка на ОПЕРАТОРА КЛИЕНТЪТ и СОБСТВЕНИКЪТ безусловно приемат, че сключват с ОПЕРАТОРА договор, включващ като неразделна част настоящите ОСКУ.

ЧЛ. 4. Ако нормативен или съдебен акт, ограничаващ правата и/или увеличаващ отговорността на ОПЕРАТОРА, има задължително приложение по отношение на дадена сделка/услуга, извършвана от ОПЕРАТОРА, този акт се прилага само за съответната сделка (или част от нея), без да променя или отменя валидността на другите непротиворечащи му разпоредби на тези ОСКУ.

Чл. 5. Когато ОПЕРАТОРЪТ извършва превоз на стоки към или от склада си със собствен или нает транспорт, този превоз подлежи на ОБЩИТЕ СПЕДИТОРСКИ УСЛОВИЯ НА НАЦИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ СПЕДИТОРИ, освен ако изрично е договорено друго.

III. ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ОПЕРАТОРА

Чл. 6. ОПЕРАТОРЪТ извършва дейността и услугите по сключените от него сделки с грижата на добър Търговец, с професионално умение и в разумен срок.

Чл. 7. ОПЕРАТОРЪТ е длъжен да разполага с необходимия персонал, организация, структури, материална база, средства и умение за изпълнение на договорените услуги.

Чл. 8. ОПЕРАТОРЪТ е длъжен да положи необходимата грижа за опазване на предадените му стоки, в това число да вземе разумни мерки за обезопасяване и/или за охрана на склада и за предотвратяване на щети от атмосферни влияния (с изключение на щети от неподходящ температурен режим и/или влажност при съхранението, освен ако такъв температурен режим и/или влажност са изрично договорени), пожар, както и от манипулиране и съхраняване на стоките по неподходящ начин.

Чл. 9. ИНСТРУКЦИИ НА КЛИЕНТА

(1) Без противоречие с разпоредбите на тези ОСКУ, ОПЕРАТОРЪТ е длъжен да предприеме разумни мерки за изпълнение на инструкциите на КЛИЕНТА.

(2) Получените от ОПЕРАТОРА писмени инструкции за стоката се третират като окончателни пълномощия до отмяната им.

Изключение са инструкциите стоката да се предаде или се държи на разпореждане на трета страна, които не могат да бъдат отменени, след като тази трета страна е упражнила правото си на разпореждане.

(3) В случай, че смята инструкциите за недостатъчни или неизпълними, ОПЕРАТОРЪТ е длъжен да уведоми КЛИЕНТА.

(4) ОПЕРАТОРЪТ може да се отклони от инструкциите на КЛИЕНТА, ако това е необходимо за запазване на интересите на КЛИЕНТА и/или за опазване на другите стоки в склада, и/или за спазване на изисквания на властите и/или за нормалната дейност на склада.

(5) При липса на конкретни и изпълними инструкции ОПЕРАТОРЪТ е длъжен да извърши описаните в тези ОСКУ услуги грижливо и по обичайния начин.

Чл. 10. В рамките на професионалните си знания и разумната грижа за интересите на КЛИЕНТА ОПЕРАТОРЪТ е длъжен предварително да уведоми КЛИЕНТА за обстоятелства, които могат да възпрепятстват изпълнението на договорените услуги.

Чл. 11. Ако при сключен договор ОПЕРАТОРЪТ узнае за обстоятелства, които по негово мнение възпрепятстват изпълнението на договорните му задължения, той е длъжен да информира КЛИЕНТА и да поиска допълнителни инструкции.

Чл. 12. ОПЕРАТОРЪТ няма право да ползва и да се разпорежда с предадените му стоки без съгласието на КЛИЕНТА, освен съгласно разпоредбите на тези ОСКУ.

В противен случай ОПЕРАТОРЪТ дължи възнаграждение за ползването и отговаря за настъпилите щети.

Чл. 13. Действайки от свое име и за своя сметка, ОПЕРАТОРЪТ има право да изпълни задълженията си пряко или чрез трето лице-ИЗПЪЛНИТЕЛ (включително чрез междинен спедитор, Складов оператор, Стифадор и др.), което също се ползва от защитата на тези ОСКУ.

IV. ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КЛИЕНТА

Чл. 14. С акта на възлагане на дадена дейност, сделка или услуга на ОПЕРАТОРА се смята, че КЛИЕНТЪТ декларира следното:

- че е законен разпоредител или пълномощник на законния разпоредител със стоките и приема настоящите ОСКУ от името и за сметка на последния;
- че има необходимата информация за сделките, за чието изпълнение ангажира услугите на ОПЕРАТОРА, включително и за условията на доставка и съхранение на стоките;
- че стоките не са предмет на сделки, забранени от законите на Република България или от приложими международни разпоредби;
- че познава стоките и свойствата им и писменото описание на стоките и на свойствата им е пълно и точно за целите, за които стоките се предават на ОПЕРАТОРА;

- че стоките са подходящо подготвени, опаковани и маркирани за целите, за които се предават на ОПЕРАТОРА (освен ако подготовката, опаковката и маркировката на стоките са задължение на ОПЕРАТОРА);
- че при отсъствието на специфични инструкции приема стоките да се манипулират и съхраняват по обичайния начин по преценка на ОПЕРАТОРА;
- че приема всички права и ограничения на отговорността на ОПЕРАТОРА и всички свои задължения и отговорности по настоящите ОСКУ, включително и задължението да обезщети при определени обстоятелства ОПЕРАТОРА срещу разходи, щети, загуби и искове на трети страни.

Чл. 15. ДОСТЪП ДО СКЛАДА:

(1) Влизането в склада и всякакви действия със стоките се извършват от КЛИЕНТА и/или СОБСТВЕНИКА само със съгласието на ОПЕРАТОРА и в присъствието на негов представител.

(2) КЛИЕНТЪТ/СОБСТВЕНИКЪТ отговаря за всички щети, причинени на имуществото на ОПЕРАТОРА и на трети страни от превозни средства, механизация и персонал на КЛИЕНТА и/или на трети лица, действащи за сметка на КЛИЕНТА.

Чл. 16. ОБЕЗЩЕТЕНИЯ, ДЪЛЖИМИ ОТ КЛИЕНТА И/ИЛИ СОБСТВЕНИКА

(1) Даже когато КЛИЕНТЪТ и/или СОБСТВЕНИКЪТ нямат вина, те се задължават да обезщетят ОПЕРАТОРА, както следва:

1. За всички данъци, мита, такси, глоби, разходи, вреди и отговорности, заплатени или понесени от ОПЕРАТОРА при изпълнение на поръчката.
2. По исковете, предявени срещу ОПЕРАТОРА от трети страни и от държавни власти или органи, когато тези искове имат за предмет стоките на КЛИЕНТА и услугите на ОПЕРАТОРА и стойността на исковете превишава размера и/или обсега на отговорността на ОПЕРАТОРА по настоящите ОСКУ.

(2) Дефинираното в ал. (1) по-горе задължение се отменя само ако дължимото обезщетение е изрично включено в договореното възнаграждение на ОПЕРАТОРА или ако разходите, вредите и отговорностите произтичат от виновно поведение на ОПЕРАТОРА.

Чл. 17. Задълженията на КЛИЕНТА и СОБСТВЕНИКА към ОПЕРАТОРА не могат да се отменят чрез уведомление, че поръчката се възлага от и/или се изпълнява за сметка на трета страна.

Чл. 18. КЛИЕНТЪТ се задължава да не предявява искове, ангажиращи отговорността на ОПЕРАТОРА по настоящите ОСКУ, срещу ръководители,

служители, пълномощници и агенти на ОПЕРАТОРА, а само и единствено срещу ОПЕРАТОРА като Търговец.

Исключения се допускат само с изричното писмено съгласие на ОПЕРАТОРА.

V. ОФЕРТИ, ПОРЪЧКИ И ИНСТРУКЦИИ

ЧЛ. 19. ВАЛИДНОСТ НА ЦЕНИ И ОФЕРТИ

(1) Офертите, дадени от ОПЕРАТОРА, са валидни, ако се приемат веднага за незабавно изпълнение, и могат да бъдат оттеглени или променени, освен ако съдържат изрични условия за противното.

(2) При промени в себестойността, които са извън контрола му, ОПЕРАТОРЪТ има право да промени офертите и цените си със или без предварително уведомление.

Ако промяната на цените и условията засяга приети за съхранение стоки, ОПЕРАТОРЪТ е длъжен предварително да уведоми клиента.

(3) Цените в дадените от ОПЕРАТОРА оферти и сключените от него договори включват само изрично изброените дейности и услуги и (ако не е договорено друго) се отнасят за стандартни и безопасни търговски стоки с нормални размери и тегло и в нормално състояние, които не изискват специални условия и специален режим на съхранение или манипулиране.

(4) Изпълнението на договора предполага наличието на нормални условия за извършване на договорните услуги и запазване на нивото на разходите и валутните курсове, въз основа на които е сключен договорът.

(5) ОПЕРАТОРЪТ може да изиска от КЛИЕНТА възстановяване на направени допълнителни разходи, които не са включени в офертната цена, при условие че е уведомил за наличието на подобни разходи.

За целта е достатъчна общата формулировка „и обичайните допълнителни разходи“.

ЧЛ. 20. ПОРЪЧКИ И ИНСТРУКЦИИ

(1) Изпълнението на приети от КЛИЕНТА оферти на ОПЕРАТОРА започва в разумен срок след получаване и потвърждаване на конкретна поръчка с всички данни и инструкции, необходими за надлежното изпълнение на договорната услуга.

(2) КЛИЕНТЪТ носи отговорност за всички последици, произтичащи от изпълнението на непълна или неточна поръчка, освен ако с разумна грижа ОПЕРАТОРЪТ е могъл да предвиди тези последици и не е предупредил КЛИЕНТА.

(3) Даже и при приета поръчка ОПЕРАТОРЪТ може да откаже изпълнението е ако има разумно основание да смята, че заплащането на разходите и възнаграждението му не са обезпечени.

(4) Ако КЛИЕНТЪТ оттегли потвърдена поръчка, ОПЕРАТОРЪТ има право да получи възнаграждение съобразно направените разходи, освен ако се докаже, че поръчката е оттеглена по вина на ОПЕРАТОРА.

(5) Всяка страна е длъжна да докаже надлежното и своевременно предаване на инструкциите, на които се позовава, за да се освободи от отговорност или за да ангажира отговорността на другата страна.

(6) Инструкциите, предадени на лица, които не са компетентни или не са упълномощени да ги приемат, са нищожни, освен ако предаващата страна докаже, че (полагайки грижата на добър Търговец) е имала разумно основание да смята приемащите лица за компетентни и упълномощени.

(7) Страните не носят отговорност за загуби и вреди, настъпили от изпълнението на устни инструкции, които не са потвърдени писмено.

VI. ПРИЕМАНЕ НА СТОКИ В СКЛАДА

ЧЛ. 21. ОПЕРАТОРЪТ приема стоките по документи и по външни белези (брой на колетите, вид и състояние на опаковката), без да отговаря за вложеното в колетите съдържание.

ЧЛ. 22. Стоките се смятат за приети от ОПЕРАТОРА когато КЛИЕНТЪТ (или всяко лице, действащо за негова сметка) предаде стоките на лице, действащо за сметка на ОПЕРАТОРА, като:

1. предаването се извърши в съответствие с инструкциите на ОПЕРАТОРА;
2. ОПЕРАТОРЪТ издаде складова разписка (или заместващ я документ) за приетата стока.

ЧЛ. 23. СКЛADOVA PAЗПИСКА

(1) За всяка партида стоки се издава отделна складова разписка (или заместващ я документ), удостоверяваща приемането на стоката за съхранение съгласно чл. 21 и чл. 22 по-горе.

(2) Съдържанието, теглото и стойността на колетите се вписват в складовата разписка на риск и отговорност на КЛИЕНТА въз основа на неговата декларация; придружаващите стоката търговски и транспортни документи се приравняват към такава декларация.

(3) ОПЕРАТОРЪТ има правото (но не и задължението) да впише в складовата разписка своите констатации за дефекти на стоката и на нейната опаковка.

(4) Освен ако е договорено друго, складовата разписка се издава на името на КЛИЕНТА, с който е сключен складовият договор.

(5) Ако по указания на КЛИЕНТА складовата разписка се издаде на името на трето лице (в това число „На приносител“ или „На заповед“), това трето лице действа като пълномощник на КЛИЕНТА.

(6) Ако при приемането на стоките се изготвят двустранни Приемопредавателни протоколи, те се смятат за неразделно приложение към складовата разписка и подлежат на разпоредбите на настоящия член.

ЧЛ. 24. МЕЖДИННО СКЛАДИРАНЕ

Освен ако изрично е договорено друго, междинното складиране на стоки преди, по време на и след организиран от ОПЕРАТОРА превоз в случаите, когато този превоз съставлява основната част от извършваната от ОПЕРАТОРА сделка или услуга, е подчинено на разпоредбите на ОБЩИТЕ СПЕДИТОРСКИ УСЛОВИЯ НА НАЦИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ СПЕДИТОРИ.

ЧЛ. 25. ДЕКЛАРАЦИИ НА ОПЕРАТОРА

(1) ОПЕРАТОРЪТ не е длъжен да дава, нито да приема ангажиращи го декларации за съдържанието, теглото, стойността и състоянието на стоката, нито за особен интерес от доставката. Издадената от ОПЕРАТОРА складова разписка (или заместващ я документ) за приемане на стоката не е доказателство за точността на тези данни.

(2) Изключение от разпоредбите на ал. (1) по-горе се допуска по специално споразумение с КЛИЕНТА, както и ако последният поиска и заплати за проверка на съдържанието, теглото, състоянието и/или за обявена стойност на стоката.

Резултатът от проверката се документира и ангажира ОПЕРАТОРА, но и в този случай ОПЕРАТОРЪТ не действа като Експерт.

ЧЛ. 26. ОПЕРАТОРЪТ има правото (но не и задължението) да извърши проверка на съдържанието и теглото на стоките и при констатирани различия спрямо обявеното да задължи КЛИЕНТА с всички произтичащи разходи и щети.

ЧЛ. 27. Наредването до ОПЕРАТОРА да приеме пристигащи стоки го упълномощава да заплати всички разходи, които се дължат с наложен платеж при приемане на стоката. При това ОПЕРАТОРЪТ има право на отделно възнаграждение за извършеното за сметка на КЛИЕНТА авансово плащане.

Чл. 28. ОПЕРАТОРЪТ е длъжен да инспектира, да поддържа състоянието и да поправя стоките и опаковката им само по изрично писмено споразумение с КЛИЕНТА. Ако стоките достигнат до ОПЕРАТОРА във видимо увредено състояние, той е длъжен да установи повредите, да уведоми КЛИЕНТА и да запази правата му за иск срещу Превозвачите/Предавачите на стоката.

Чл. 29. Претегляне, сортиране, маркиране, етикетиране, опаковане и преопаковане на стоките се извършва от ОПЕРАТОРА само при изрично договаряне или нареждане и срещу отделно възнаграждение.

Чл. 30. ОПЕРАТОРЪТ води складова книга, която доказва обстоятелствата от съществено значение при приемане, съхранение и предаване на стоката. Складовата книга може да се дублира в електронен формат.

VII. НАЧИН И СРОК НА СЪХРАНЕНИЕ НА СТОКИТЕ

Чл. 31. Без противоречие с разпоредбите на чл. 8 на тези ОСКУ, ОПЕРАТОРЪТ си запазва разумна свобода по отношение на средствата, технологиите и процедурите, които използва при манипулирането и съхранението на приетите стоки.

Чл. 32. ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ИНСПЕКЦИЯ

(1) КЛИЕНТЪТ има правото и задължението да инспектира склада на ОПЕРАТОРА и да направи писмено възражение по отношение начина на манипулиране или съхранение на неговите стоки.

Ако КЛИЕНТЪТ не се възползва от това си право, се смята, че той одобрява склада и начина на манипулиране, подреждане и съхранение на стоките му.

(2) В този случай, ОПЕРАТОРЪТ носи отговорност за вреди, произлезли от неподходящо манипулиране, подреждане и съхранение на стоките само доколкото може да се докаже виновното му поведение.

Чл. 33. Освен ако изрично е договорено друго, ОПЕРАТОРЪТ не е длъжен да манипулира и да съхранява стоките на КЛИЕНТА отделно от другите стоки в склада.

Чл. 34. Надлежно изпратените от ОПЕРАТОРА уведомления за стоката се смятат за достатъчно доказателство при рекламации и искове.

Чл. 35. СРОК НА СЪХРАНЕНИЕ

(1) Ако не е договорено друго, всяка страна има право да прекрати складовия договор с едномесечно писмено предупреждение.

(2) Независимо от договорените срокове ОПЕРАТОРЪТ може да прекрати съхранението на стоките в следните случаи:

1. С едномесечно предупреждение – ако сметне, че правата му не са обезпечени от стойността на стоката;
2. Без предупреждение – ако установи, че стоката застрашава персонала, имуществото му или другите стоки, или ако стоката е погинала или развалена.

VIII. СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА СТОКИ СЪС СПЕЦИАЛНИ СВОЙСТВА

ЧЛ. 36. ДЕКЛАРИРАНЕ НА СТОКИ СЪС СПЕЦИАЛНИ СВОЙСТВА:

(1) Стоки, които: -са извънгабаритни, тежки или лесноразваляеми товари, и/или - представляват опасност за човешкото здраве и живот, за всякакво имущество или за околната среда, и/или - изискват специален режим и приспособления за манипулирането или съхранението им, се приемат от ОПЕРАТОРА само по изрична писмена договореност, основана на декларацията на КЛИЕНТА за специалните свойства и/или специалния режим на манипулиране или съхранение на тези стоки.

(2) Ако упоменатите в ал. (1) по-горе стоки бъдат предадени на ОПЕРАТОРА без гореупоменатата декларация и/или ако същата не е пълна и точна, КЛИЕНТЪТ носи отговорност за всички произлезли от това разходи и вреди, даже когато няма виновно поведение от негова страна.

ЧЛ. 37. При предаване на опасни товари, в допълнение на задълженията си по чл. 36, по-горе, КЛИЕНТЪТ е длъжен:

1. Да обяви клас опасност и класификационен номер и да предаде стоката опакована и маркирана в съответствие с приложимото законодателство;
2. Да предаде писмени инструкции (включително Декларация на товародателя за опасен товар) за:
  - характера на опасността и осигурителните мерки за предотвратяването ѝ при съхранението, манипулирането и транспорта на стоката;
  - мерките, които следва да се вземат в случай на авария, засягаща опасната стока, включително и помощта, която следва да се окаже на хората, влезли в контакт със стоката и с отделените се от нея вещества.

ЧЛ. 38. ПРАВО НА РАЗПОРЕЖДАНЕ СЪС СТОКИ СЪС СПЕЦИАЛНИ СВОЙСТВА

(1) ОПЕРАТОРЪТ може по всяко време да обезвреди или да унищожи стоки, които създават непосредствена опасност за човешкия живот и здраве, за имущество или за околната среда. ОПЕРАТОРЪТ е длъжен да положи разумни усилия, за да уведоми предварително КЛИЕНТА/СОБСТВЕНИКА за действията си, освен при аварийна ситуация.

(2) Ако при обстоятелствата, изложени в ал. (1) по-горе, КЛИЕНТЪТ не е спазил изискванията на чл. 37, то ОПЕРАТОРЪТ не дължи никакво обезщетение.

ЧЛ. 39. ИЗКЛЮЧЕНИ СТОКИ

(1) Освен по специално споразумение, ОПЕРАТОРЪТ не приема и не извършва услуги по отношение на злато, банкноти, монети, скъпоценни камъни, бижутерия, антики, произведения на изкуството и ценни книжа от всякакъв вид, тютюневи изделия, концентрирани алкохолни напитки, личен багаж и мобилни телефони.

(2) Ако КЛИЕНТЪТ ангажира ОПЕРАТОРА със сделки или услуги, свързани с гореизброените стоки, без за това да е сключено специално споразумение, ОПЕРАТОРЪТ е освободен от всякаква отговорност, породена от тези сделки/услуги.

IX. МИТНИЧЕСКО ОФОРМЯНЕ

ЧЛ. 40. МИТНИЧЕСКИ РЕЖИМ

(1) КЛИЕНТЪТ е длъжен предварително да обяви митническия режим, при който предава стоката на ОПЕРАТОРА, както и да предаде всички необходими данни и документи за митническото манифестиране и митническото оформяне на стоката.

(2) КЛИЕНТЪТ и/или СОБСТВЕНИКЪТ са длъжни своевременно да уведомят ОПЕРАТОРА за всички публични задължения, които съществуват във връзка с предадените му стоки (в това число мита, данъци, акцизи, такси, глоби и други подобни).

Последиците, произтичащи от пропуски и грешки на КЛИЕНТА/СОБСТВЕНИКА в тази насока, са изцяло за тяхна сметка.

(3) ОПЕРАТОРЪТ е длъжен да спазва предписания от закона митнически режим на стоката и не е задължен да изпълнява инструкции на КЛИЕНТА/СОБСТВЕНИКА, които водят до митнически нарушения.

ЧЛ. 41. МИТНИЧЕСКО ОФОРМЯНЕ

(1) При приемане и предаване на стока ОПЕРАТОРЪТ може да извърши митническото € манифестиране и/или митническото € оформяне като спазва

условията на приложимите нормативни разпоредби.

(2) Освен ако изрично е договорено друго, при митническо оформяне в България ОПЕРАТОРЪТ действа в качеството на пряк представител на КЛИЕНТА/СОБСТВЕНИКА по смисъла на Закона за митниците и Правилника за неговото приложение.

(3) Във всеки случай ОПЕРАТОРЪТ извършва митническо манифестиране и/или оформяне въз основа на придружаващите стоката документи и/или декларацията на КЛИЕНТА и/или на СОБСТВЕНИКА и/или на техните представители и пълномощници и не носи отговорност за достоверността на тези документи и декларации.

(4) Нарездането да се приеме и/или да се предаде стока, намираща се под митнически контрол, включва и пълномощия за ОПЕРАТОРА да извърши необходимите митнически формалности.

(5) Освен ако е уговорено друго, ОПЕРАТОРЪТ има право да изиска от КЛИЕНТА/ СОБСТВЕНИКА на стоката предварително заплащане или обезпечаване на дължимите митнически и данъчни сборове и такси.

(6) ОПЕРАТОРЪТ има право на отделно възнаграждение за организиране на митническата обработка и/или за заплащане или обезпечаване на част от или всичките митнически и данъчни сборове, даже когато такова възнаграждение не е уговорено предварително.

ЧЛ. 42. ОТГОВОРНОСТ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

(1) В случаите, когато ОПЕРАТОРЪТ извършва митническо манифестиране или оформяне на стока, то:

- КЛИЕНТЪТ и/или СОБСТВЕНИКЪТ и техните представители и пълномощници отговарят за пълното съответствие на стоката с дадените от тях декларации и/или с придружаващите стоката документи;
- правата на ОПЕРАТОРА спрямо КЛИЕНТА и СОБСТВЕНИКА не могат да бъдат накърнени от актове на властите, за които СПЕДИТОРЪТ не носи отговорност.

(2) При нарушение на разпоредбите на ал. (1) по-горе, КЛИЕНТЪТ и СОБСТВЕНИКЪТ носят солидарна отговорност по условията на чл. 16 от тези ОСКУ за обезщетяване на всички понесени от ОПЕРАТОРА разходи, вреди и загуби.

Х. ПРЕДАВАНЕ НА СТОКИ ОТ СКЛАДА

ЧЛ. 43. При предаването на стоки от склада се прилагат по аналогия разпоредбите на чл. 21, както и чл. 44 на тези ОСКУ.

ЧЛ. 44. ДОКУМЕНТИ И ПРОЦЕДУРИ

(1) Предаването на стоки от склада се извършва срещу оригинален екземпляр на складовата разписка (или заместващия я документ, издаден при приемането) по реда, по който стоката е била приета в склада.

(2) На собствен риск и отговорност ОПЕРАТОРЪТ може да извърши предаването и без представяне на оригиналната складова разписка или на заместващия я документ.

(3) При предявяване на оригинален екземпляр от складовата разписка ОПЕРАТОРЪТ има право да предаде стоката, без да е задължен да проверява пълномощията и законните права върху стоката на приносителя на оригинала.

(4) Ако правата на КЛИЕНТА върху стоката са преотстъпени на трета страна, тази цесия ангажира ОПЕРАТОРА само когато преотстъпването му е съобщено писмено от КЛИЕНТА.

(5) При представяне на цедиран оригинал от складовата разписка ОПЕРАТОРЪТ има правото да предаде стоките, без да е длъжен да проверява автентичността и законната сила на подписите и печатите върху цесията.

ЧЛ. 45. Всички инструкции за предаване на стоката само при определени условия (например срещу заплащане или срещу определен документ) се приемат за изпълнение от ОПЕРАТОРА само в качеството му на Пълномощник на КЛИЕНТА, доколкото изискват трети страни да се съобразят с тези инструкции.

ЧЛ. 46. Предаването на стоката на Получателя е под условие за заплащане на всички разходи, които се дължат с наложен платеж.

При отказ на Получателя да заплати част от или всички дължими с наложен платеж разходи се смята, че има отказ от приемане на стоката.

ЧЛ. 47. Разпоредбите на настоящия раздел се прилагат по аналогия и когато ОПЕРАТОРЪТ доставя и предава стоката със свое транспортно средство в склада на КЛИЕНТА, СОБСТВЕНИКА или Получателя.

ЧЛ. 48. РАЗПОРЕЖДАНЕ СЪС СТОКИТЕ ПРИ НЕВЪЗМОЖНОСТ ЗА ПРЕДАВАНЕ

(1) ОПЕРАТОРЪТ има право да продаде или по друг разумен начин да се разпорежи със стоки, които не могат да бъдат предадени в съответствие с инструкциите на КЛИЕНТА/СОБСТВЕНИКА, при следните условия:

1. С 30-дневно предварително предупреждение до КЛИЕНТА.

2. Когато КЛИЕНТЪТ и/или другите правоимащи страни не могат да бъдат открити и/или не дадат изпълними инструкции и/или не заплатят законно дължимите за стоката суми – след изтичане на 90-дневен срок от датата, на която стоките е следвало да бъдат приети от Получателя.
3. Без предварително предупреждение за лесноразваляеми стоки, за стоки, които са погинали/развалени и/или чието съхранение може да причини вреди на ОПЕРАТОРА или на трети страни или противоречи на приложимите правни норми.

(2) В случаите, изложени в ал. (1) по-горе, ОПЕРАТОРЪТ се разпорежда със стоката за сметка на КЛИЕНТА/СОБСТВЕНИКА и е длъжен да постави на разположение на правоимащия сумата от продажбата след приспадане на разноските, с които е обременена стоката.

Ако тези разноски надвишават сумата от продажбата, ОПЕРАТОРЪТ има право да получи разликата.

XI. ЗАСТРАХОВКИ

ЧЛ. 49. ОПЕРАТОРЪТ застрахова отговорността си за приетите стоки от свое име и за своя сметка, но само до размера и обсега на отговорност, дефиниран в настоящите ОСКУ.

ЧЛ. 50. ДОПЪЛНИТЕЛНА ЗАСТРАХОВКА ЗА СМЕТКА НА КЛИЕНТА

(1) Застраховането на стоката над упоменатия в чл. 49 лимит се извършва за сметка на КЛИЕНТА и само по изрична писмена инструкция, указваща застрахователната стойност и рисковете, които следва да се покрият.

(2) Извършените от ОПЕРАТОРА за сметка на КЛИЕНТА допълнителни застраховки подлежат на обичайните условия, ограничения и изключения на отговорността на Застрахователите, покриващи риска.

(3) ОПЕРАТОРЪТ не е длъжен да осигури отделна застраховка за всяка пратка, а може да я застрахова по абонаментна или генерална полица.

(4) При извършване на допълнителна застраховка от свое име за сметка на КЛИЕНТА ОПЕРАТОРЪТ не се ползва с правата на Застрахован и не носи отговорност като Застраховател.

КЛИЕНТЪТ няма право на иск срещу ОПЕРАТОРА по сключената застраховка, освен за грешка или небрежност при извършване на застраховката.

(5) При настъпване на застрахователни събития се смята, че ОПЕРАТОРЪТ е изпълнил задълженията си, когато е взел разумни мерки за запазване на интересите на КЛИЕНТА/СОБСТВЕНИКА и на правата им по застраховката, и е прехвърлил правата си по същата на КЛИЕНТА, на СОБСТВЕНИКА и/или на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ.

Чл. 51. При щети, покрити от застраховка, направена от ОПЕРАТОРА за сметка на КЛИЕНТА, ОПЕРАТОРЪТ се освобождава от отговорност пред КЛИЕНТА за частта от щетата, покритата от застрахователното обезщетение, освен ако застраховката се обезсили по вина на ОПЕРАТОРА.

Чл. 52. Правата на Застрахователя срещу ОПЕРАТОРА по искове, цедирани на Застрахователя от КЛИЕНТА/СОБСТВЕНИКА, не могат да превишат правата на КЛИЕНТА по тези ОСКУ.

В противен случай се прилагат разпоредбите на чл. 16 на тези ОСКУ.

Чл. 53. ОПЕРАТОРЪТ има право на отделно възнаграждение за извършване на допълнителна застраховка за стоката, за обработване на застрахователни искове и за инкасиране на застрахователното обезщетение по възлагане от КЛИЕНТА/СОБСТВЕНИКА.

ХІІ. ОТГОВОРНОСТ НА ОПЕРАТОРА

Чл. 54. Отговорността на ОПЕРАТОРА се ангажира, ограничава, изключва и прекратява по начин и до размер, дефинирани в настоящите ОСКУ.

Чл. 55. Ако ОПЕРАТОРЪТ може да се позове на разпоредба в тези ОСКУ, която ограничава или изключва отговорността му, КЛИЕНТЪТ и други лица не могат да му противопоставят възражения за непозволено увреждане.

Чл. 56. ОПЕРАТОРЪТ отговаря за доказаните щети от липси и повреди, произлезли в периода от приемане на стоката под негов контрол до предаването ѝ, при отчитане на разпоредбите на чл. 54 и чл. 55 по-горе.

Чл. 57. Във всички случаи ОПЕРАТОРЪТ отговаря само и единствено за преките липси и повреди и не носи отговорност за никакви косвени вреди, загуби и пропуснати ползи. В частност, при загуба или повреда на част от стока, което прави останалата част неизползваема по предназначение, ОПЕРАТОРЪТ носи отговорност само за щетата на конкретната част.

Чл. 58. СКРИТИ ЛИПСИ И ПОВРЕДИ

(1) При скрити липси и повреди, които не могат да бъдат установени чрез външен оглед на стоката при нейното приемане във и предаване от склада, до доказване на противното се презюмира, че щетите са настъпили преди приемането на стоката от ОПЕРАТОРА.

(2) Настоящата уговорка се прилага при (но без да се ограничава до) приемането и предаването на стоки в затворени опаковки, както и на неопаковани стоки, чието състояние не може да се установи чрез обичайния външен оглед.

ЧЛ. 59. ИЗКЛЮЧЕНИ РИСКОВЕ

(1) ОПЕРАТОРЪТ се освобождава от отговорност за щети от липси и повреди на стоката, ако същите са произлезли от:

- изпълнение на инструкции на КЛИЕНТА и негови действия или бездействия на същия;
- липсата на документирани инструкции на КЛИЕНТА, когато естеството на стоката и/или на услугата изисква такива инструкции;
- вътрешни и скрити дефекти на стоката и на нейната опаковка;
- неподходяща, недостатъчна или липсваща опаковка;
- свойствата, присъщи на стоката и/или на материалите, от които тя е изработена;
- действия на гризачи, червеи, молци, плесени и други паразити и вредители;
- нормално стареене, биологически и физико-химически процеси, обичайно протичащи в стоката;
- ниски и високи температури, изсъхване, овлажняване или кондензация на влага в склад без специално регулиране на температурата и/или на влажността (освен ако изрично е договорено стоката да се съхранява в склад с регулиране на температурата и/или на влажността);
- други атмосферни влияния и последиците от същите при съхраняване на стоката в незащитен от тези влияния склад със съгласието на КЛИЕНТА;
- военни действия; граждански вълнения; стачки; взломни кражби; грабеж; действия на въоръжени банди; действия на властите и на упълномощени от тях органи и институции; ядрени инциденти и последиците от тях; пожар; земетресение и други природни бедствия; обстоятелства, които имат характер на непреодолима сила, и други обстоятелства, които ОПЕРАТОРЪТ не може да предвиди и/или последиците, които не може да предотврати с разумна грижа и старание.

(2) За да се освободи от отговорност, ОПЕРАТОРЪТ е длъжен да докаже, че щетите са произлезли от действието на горните фактори.

ЧЛ. 60. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЕТО

(1) Без да противоречи на дефинираните в чл. 61 ограничения, дължимото от ОПЕРАТОРА обезщетение не може да надвиши стойността на увредената/липсващата стока по времето и на мястото, където стоката е била приета от ОПЕРАТОРА.

(2) Тази стойност се определя въз основа на обявената по фактура стойност на стоката, а когато няма такава – по низходящ ред въз основа на текущата борсова цена, текущата пазарна цена на едро или чрез позоваване

на обичайната стойност на стоките от същия вид и качество.

(3) Дължимото от ОПЕРАТОРА обезщетение се изплаща в български левове, като се преизчислява (когато е необходимо) по централния курс на Българската народна банка за датата, на която е възникнала щетата, а ако тази дата е неизвестна – по курса за датата, на която е установена щетата.

(4) Когато ощетената страна е чуждестранно лице, обезщетението може да се изплати във валута по установената съгласно ал. (2) стойност и по упоменатия в ал. (3) по-горе валутен курс.

ЧЛ. 61. ОГРАНИЧЕНИЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЕТО

(1) Във всички случаи дължимото от ОПЕРАТОРА обезщетение за щети и липси се ограничава до ЕВРО 4,00 на килограм бруто тегло липсваща или повредена стока, но не повече от ЕВРО 25.000 по една складова разписка (или заместващ я документ) за отделна партида стока.

(2) Дефинираното в ал. (1) по-горе ограничение на обезщетението не засяга правото на КЛИЕНТА да получи застрахователно обезщетение по извършена за негова сметка допълнителна складова застраховка съгласно разпоредбите на РАЗДЕЛ XI на тези ОСКУ.

ЧЛ. 62. По специално споразумение и срещу допълнително възнаграждение ОПЕРАТОРЪТ може да приеме отговорност, надхвърляща упоменатата в тези ОСКУ.

ЧЛ. 63. Ограниченията на отговорността, дефинирани в РАЗДЕЛ XII на тези ОСКУ, са невалидни единствено при щети, причинени от престъпни действия на ОПЕРАТОРА и/или при изрично приети от ОПЕРАТОРА обявена стойност и/или обявен интерес от доставката на стоката.

ЧЛ. 64. Когато обезщетението, което ОПЕРАТОРЪТ заплаща, е равно на пълната стойност на стоките, определена съгласно чл. 60 по-горе, КЛИЕНТЪТ е длъжен да прехвърли в полза на ОПЕРАТОРА собствеността върху стоките и всички права, които КЛИЕНТЪТ/СОБСТВЕНИКЪТ има срещу трети страни във връзка със стоките.

XIII. РЕКЛАМАЦИИ

ЧЛ. 65. РЕКЛАМАЦИОННИ СРОКОВЕ И ПРОЦЕДУРИ

(1) Всички щети от липси, повреди и по други причини следва да се документират и да се съобщят писмено на ОПЕРАТОРА незабавно, след като събитията, които са повод за рекламацията, станат известни на ощетената

страна, но във всеки случай не по-късно от:

- приемането на стоката от Получателя при явни липси и повреди;
- 5 дни след приемането от Получателя при скрити липси и повреди на стоката;
- 30 дни след събитието при всички други случаи.

(2) При неспазване на сроковете и процедурите, описани в ал. (1) се презюмира, че липсите, повредите и щетите са настъпили след предаване на стоката от ОПЕРАТОРА.

(3) Срокът за предявяване на доказана рекламация срещу ОПЕРАТОРА е 3 (три) месеца от датата, на която стоката е била предадена от ОПЕРАТОРА, а при пълна липса – от датата, на която стоката е трябвало да бъде предадена.

(4) Рекламацията е законно предявена само когато КЛИЕНТЪТ е заплатил всички дължими на ОПЕРАТОРА суми без отлагане, отбив или прихващане.

(5) При неспазване на горните разпоредби, както и когато ощетената страна с действията или бездействието си е осуетила възможността за ангажиране на отговорността на Застрахователя и/или за предявяване на регресен иск срещу виновните трети страни, ОПЕРАТОРЪТ може да отхвърли рекламацията, без да се нуждае от допълнителни аргументи.

ЧЛ. 66. Давностният срок за съдебни иски, произтичащи от услугите и сделките на ОПЕРАТОРА, се определя съгласно българското законодателство и тече от датата, на която стоката е била предадена от ОПЕРАТОРА, а при пълна липса – от датата, на която стоката е трябвало да бъде предадена.

XIV. ЗАПЛАЩАНЕ НА РАЗХОДИТЕ И НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕТО НА ОПЕРАТОРА

ЧЛ. 67. ПАДЕЖ

(1) КЛИЕНТЪТ е длъжен да изплати на ОПЕРАТОРА всички дължими суми на падежа им, без отлагане, отбив или прихващане, независимо дали тези суми представляват дължимо възнаграждение за оказани услуги, или са понесени от ОПЕРАТОРА разходи и вреди, които по силата на тези ОСКУ са за сметка на КЛИЕНТА и/или на трети лица, имащи права върху стоката.

(2) Ако няма изрично договорен падеж на вземането, приема се, че сумата е станала изискуема и КЛИЕНТЪТ е в просрочие след изтичане на 10 дни от датата на изпращане или предаване на фактурата на ОПЕРАТОРА за КЛИЕНТИ в страната и 14 дни от датата на изпращане или предаване на фактурата за КЛИЕНТИ зад граница.

(3) Независимо от разпоредбите на ал. (2) по-горе, всички дължими суми стават изискуеми при предаването на стоката от ОПЕРАТОРА.

Чл. 68. При просрочване на плащания с настъпил падеж платецът дължи мораторната лихва съгласно валидната към датата на плащане Наредба на Българската народна банка.

Чл. 69. Доколкото това не противоречи на действащите валутни разпоредби, ОПЕРАТОРЪТ има право да изиска от КЛИЕНТА плащане в национална или в чужда валута.

Ако не е договорено друго, при изчисляване на валутните курсове се използва централният курс на Българската народна банка в деня на издаване на фактурата.

Чл. 70. Даже когато ОПЕРАТОРЪТ е приел инструкции да инкасира част от или всички дължими му суми и възнаграждения от трета страна, КЛИЕНТЪТ винаги остава солидарно отговорен за заплащането на тези суми на падежа им.

Чл. 71. ОПЕРАТОРЪТ има право да предяви иск за всички дължими суми както срещу КЛИЕНТА, така и срещу Изпращача, Получателя или СОБСТВЕНИКА на стоките.

Чл. 72. ОБЕЗПЕЧЕНИЕ НА ВЗЕМАНИЯТА

(1) ОПЕРАТОРЪТ има право да изиска частично или пълно предплащане или обезпечение за всички разходи по изпълнението на поръчката и за възнаграждението си.

(2) ОПЕРАТОРЪТ има правото да вземе всички разумни мерки, включително и да се разпорежи със стоките по условията на РАЗДЕЛ XV на тези ОСКУ, за да запази интересите си и да си осигури възстановяване на разходите и вредите, понесени при изпълнение на поръчката, освен ако същите са причинени по вина на ОПЕРАТОРА.

Чл. 73. Освен ако изрично е договорено друго, ОПЕРАТОРЪТ не е длъжен за своя сметка да предоставя гаранции и депозити, покриващи плащането на навла, митни и данъчни сборове или други разходи. Ако ОПЕРАТОРЪТ все пак предостави подобни гаранции или депозити за своя сметка, той има право да поиска незабавна компенсация.

Чл. 74. Прихващане по всякакви задължения и искове, свързани с изпълнението на складовия договор, може да се извърши само ако тези задължения и искове са с настъпил падеж и не се оспорват от длъжника.

XV. ПРАВО НА ЗАДЪРЖАНЕ И РАЗПОРЕЖДАНЕ СЪС СТОКИТЕ

ЧЛ. 75. Правото на разпореждане със стоките принадлежи на КЛИЕНТА или на представилите законна цесия за това право лица с изключенията, дефинирани в настоящите ОСКУ.

ЧЛ. 76. ПРАВО НА ЗАДЪРЖАНЕ

(1) За обезпечаване на вземанията си, независимо дали същите са с настъпил падеж, ОПЕРАТОРЪТ има безусловното и неотменимо право на задържане върху стоките и стоките документи – предмет на вземането.

(2) Това право се простира и върху всички други, намиращи се в разпореждане на ОПЕРАТОРА стоки, ценни книжа и парични суми, които са собственост или са под разпореждане и владение на неизправния длъжник.

(3) Никакви извършени със стоките разпоредителни сделки и правни действия не могат да бъдат противопоставени на или да накърнят гореописаното право на задържане.

ЧЛ. 77. ПРАВО НА РАЗПОРЕЖДАНЕ ОТ СТРАНА НА ОПЕРАТОРА

(1) Ако каквито и да са дължими на ОПЕРАТОРА суми не бъдат изплатени в срок от 30 дни след като ОПЕРАТОРЪТ е уведомил длъжника, че ще упражни правото си на разпореждане със стоките му, тези стоки могат да бъдат продадени на търг или по друг начин по преценка на ОПЕРАТОРА. При бързоразваляеми стоки срокът за уведомлението за разпореждане по ал. (1) по-горе е триденен.

(2) В случаите, описани в ал. (1) по-горе, ОПЕРАТОРЪТ не носи отговорност за по-ниската цена, реализирана при продажбата на стоките, нито за други загуби и щети на КЛИЕНТА/СОБСТВЕНИКА, нито за претенциите на трети страни, които имат законен интерес в продадените стоки.

(3) ОПЕРАТОРЪТ може да удовлетвори вземанията си от получените от продажбата нетни суми, при което длъжникът не се освобождава от отговорност за оставащите непогасени задължения към ОПЕРАТОРА.

Превишаващите вземанията на ОПЕРАТОРА суми се депозират в банка на името на КЛИЕНТА/СОБСТВЕНИКА.

XVI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛ. 78. По взаимно съгласие ОПЕРАТОРЪТ и КЛИЕНТЪТ могат да договорят условия, различни от разпоредбите на тези ОСКУ.

Тази договорка е валидна единствено ако е извършена в писмен вид и е потвърдена от съответно упълномощени представители на страните.

Чл. 79. Страните са длъжни да се уведомяват незабавно за всички промени в адреса си. В противен случай, всички съобщения се изпращат на последния известен адрес.

Чл. 80. Освен ако е договорено друго, ОПЕРАТОРЪТ има право да изпраща уведомленията по непрепоръчана (обикновена) поща, а документите от всякакъв вид – незастраховани.

Чл. 81. НЕПРЕОДОЛИМА СИЛА

(1) Събития извън контрола на ОПЕРАТОРА, които частично или изцяло възпрепятстват изпълнението на договорните му задължения, освобождават ОПЕРАТОРА от задължения и отговорност по съответната поръчка за времетраенето на тези събития.

(2) В гореописания случай, ОПЕРАТОРЪТ има право да развали договора, даже когато същият е частично изпълнен, като положи разумна грижа за запазване на интересите на КЛИЕНТА/СОБСТВЕНИКА. В този случай КЛИЕНТЪТ също има право на едностранно разваляне на договора.

(3) В случаите, изложени в ал. (1) и ал. (2) по-горе, ОПЕРАТОРЪТ има право да получи компенсация за извършените до момента във връзка с поръчката разходи и припадащото се за услугите му възнаграждение.

Чл. 82. За всички неуредени с настоящите ОБЩИ СКЛАДОВИ УСЛОВИЯ въпроси важат разпоредбите на конкретния складов договор, ОБЩИТЕ СПЕДИТОРСКИ УСЛОВИЯ НА НСБС, приложимите международни конвенции и законодателството на Република България. Тези норми уреждат и правните отношения между ОПЕРАТОРА и КЛИЕНТА, респективно заинтересованите трети страни.

Чл. 83. Тези ОСКУ не регулират отношенията между ОПЕРАТОРА и физическите ИЗПЪЛНИТЕЛИ на възложените от ОПЕРАТОРА услуги.

Чл. 84. ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ

(1) В случай че се изменят съществуващите и/или се създадат нови императивни правни норми за дейността и услугите на ОПЕРАТОРА, страните са длъжни да се съобразят с новите изисквания независимо дали това е изрично договорено; при това се прилагат и разпоредбите на чл. 4 на тези ОСКУ.

(2) Ако някоя от разпоредбите на тези ОСКУ стане неприложима, това не отменя валидността на настоящите ОСКУ. На мястото на отменената разпоредба страните договарят нова, която е най-близка по смисъл до отменената.

Чл. 85. Всички спорове, породени от тълкуването и изпълнението на тези ОБЩИ СКЛАДОВИ УСЛОВИЯ, които не могат да бъдат решени доброволно, се отнасят за решаване пред компетентния съд при седалището на ОПЕРАТОРА въз основа на разпоредбите на чл. 82 и чл. 84 по-горе.

София, .2005